

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ ЗАПОРІЗЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ЗАПОРІЗЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

15 червня 2016 р. № 9-рш

м. Запоріжжя

Справа № 03/61-15

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Запорізького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання від 25.05.2016 № 03- 72 - спр про попередні висновки другого відділу досліджень та розслідувань територіального відділення від та матеріали справи № 03/61-15 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції з боку Запорізької міської ради (пр-т. Соборний, буд. 206, м. Запоріжжя, 69105; ідентифікаційний код 04053915) (далі – Рада),

ВСТАНОВИЛА:

Розпорядженням від 11.11.2015 за № 114-р адміністративної колегії територіального відділення було розпочато провадження у справі №03/59-15 у відношенні Ради у зв'язку з наявністю в діях Ради ознак порушення вимог законодавства про захист економічної конкуренції.

Матеріали дослідження по справі № 03/59-15 за ознаками порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 7 статті 50, статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді вчинення дій органами місцевого самоврядування, що полягають у створенні умов для вчинення міським комунальним підприємством «Основа» (далі – МКП «Основа») порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку надання послуги з забезпечення доступу до елементів інфраструктури житлових будинків та інших споруд для прокладання телекомунікаційних мереж, розпорядженням адміністративної колегії територіального відділення від 09.12.2015 № 122-р виділено в окрему справу № 03/61-15.

Рада, відповідно до свідоцтва серії АОО № 201700 про державну реєстрацію юридичної особи, зареєстрована 21.05.1997 за № 1 103 120 0000 007401 та є юридичною особою (ідентифікаційний код 04053915).

Відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»:

- сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами (стаття 10);

- органи місцевого самоврядування є юридичними особами і наділяються цим та іншими законами власними повноваженнями, в межах яких діють самостійно і несуть відповідальність за свою діяльність відповідно до закону. Від імені та в інтересах територіальних громад права суб'єкта комунальної власності здійснюють відповідні ради (стаття 16).

Враховуючи вищезазначене, Рада є органом місцевого самоврядування, що представляє територіальну громаду м. Запоріжжя та здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування.

Згідно зі статтею 73 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», акти Ради, прийняті в межах наданих їй повноважень, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на території міста об'єднаннями громадян, підприємствами, установами, організаціями, посадовими особами та громадянами.

МКП «Основаніє», згідно з випискою з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та господарських формувань, зареєстровано виконавчим комітетом Запорізької міської ради 19.02.1992, дата запису в ЄДР 29.05.2007 за № 1 103 120 0000 019362. МКП «Основаніє» є юридичною особою, ідентифікаційний код 20485152. Основний вид діяльності за КВЕД - 2010 - комплексне обслуговування об'єктів (81.10).

У розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», МКП «Основаніє» є суб'єктом господарювання.

Власником МКП «Основаніє» є територіальна громада м. Запоріжжя в особі Ради. Департамент житлово-комунального господарства Ради є органом управління МКП «Основаніє».

Рішенням Ради від 25.07.2012 № 6 МКП «Основаніє» визначено виконавцем житлово-комунальних послуг з утримання будинків, споруд і прибудинкових територій.

Телекомунікаційні послуги (програмні послуги, послуги доступу до мереж Інтернет, послуги міського телефонного зв'язку) надаються провайдерами та операторами телекомунікацій з використанням телекомунікаційних мереж, частина яких має обов'язково розміщуватись у житлових будинках, де мешкають споживачі (абоненти) цих телекомунікаційних послуг.

У м. Запоріжжя доступ до елементів інфраструктури житлових будинків та інших споруд для прокладання телекомунікаційних мереж регулюються договорами сервітуту, які укладаються суб'єктами господарювання - балансоутримувачами житлових будинків з операторами телекомунікацій.

Предметом договорів є надання операторам права на встановлення та/або розміщення телекомунікаційної мережі та/або телекомунікаційних засобів з метою забезпечення надання телекомунікаційних послуг мешканцям в будинках (згідно дислокації будинків).

МКП «Основаніє», на підставі укладених договорів з операторами (провайдерами) телекомунікацій, надає послугу із забезпечення доступу операторам телекомунікацій до елементів інфраструктури житлових будинків та інших споруд для прокладання та обслуговування телекомунікаційних мереж (далі – Послуга).

Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.02 №49-р та зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за №317/6605, МКП «Основаніє» на ринку забезпечення доступу операторам телекомунікацій до елементів інфраструктури житлових будинків та інших споруд для прокладання та обслуговування телекомунікаційних мереж в межах м. Запоріжжя (в межах території, де розташований переданий йому на баланс житловий фонд) за результатами діяльності з квітня 2014 року по травень 2016 року має ознаки монопольного (домінуючого) становища, як таке, що не має жодного конкурента.

Рада рішенням від 23.04.2014 № 54 (далі – Рішення № 54) затвердила «Положення про єдиний порядок укладання договорів встановлення сервітуту з суб'єктами господарської діяльності, які надають телекомунікаційні послуги на об'єктах нерухомого майна на території міста Запоріжжя» (далі – Положення), Зразок договору про встановлення сервітуту (далі – Договір) та «Розрахунок тарифу сервітуту» (далі - Розрахунок), яким встановлено порядок визначення ціни сервітуту за використання житлових будинків комунальної власності територіальної громади м. Запоріжжя для надання населенню телекомунікаційних

послуг (послуги з забезпечення доступу до елементів інфраструктури житлових будинків та інших споруд для прокладання телекомунікаційних мереж).

Пунктом 4 Рішення № 54 надано доручення балансоутримувачам майна, що віднесене до комунальної власності міста, які є виконавцями послуг з управління та/або утримання об'єктів (будинку, споруди, житлового комплексу або комплексу будинків і споруд) щодо укладання/переукладання, супроводження та контроль за виконанням договорів встановлення сервітуту з суб'єктами господарської діяльності, які надають телекомунікаційні послуги на об'єктах нерухомого майна на території міста Запоріжжя в порядку та обсягах визначених Положенням з моменту прийняття Рішення № 54 протягом 90 календарних днів.

Пунктом 7 Рішення № 54 зобов'язано МКП «Основаніє» довести дане рішення до відома суб'єктів господарської діяльності, які надають послуги зв'язку, Інтернет та телекомунікаційні послуги на об'єктах нерухомого майна на території м. Запоріжжя.

Згідно з Розрахунком, ціна сервітуту за використання житлових будинків комунальної власності територіальної громади м. Запоріжжя для надання населенню телекомунікаційних послуг (ціна Послуги) розраховується на кожен квартиру будинку, виходячи з діючого в м. Запоріжжя тарифу на послугу з утримання будинків, споруд та прибудинкових територій (за 1 кв. м), з вирахуванням затверджених у тарифі витрат на технічне обслуговування ліфтів, внутрішньобудинкових систем тепло-, водопостачання та водовідведення, електроенергію для ліфтів.

Проте, ціна Послуги, визначена згідно з Розрахунком, не відображатиме фактичних витрат МКП «Основаніє» з надання Послуги в силу наступного.

При укладанні Договору МКП «Основаніє» повинно визначати ціну Послуги за алгоритмом, встановленим у Розрахунку. Відповідно до Договору провайдер зобов'язаний:

- оплачувати вартість споживаної телекомунікаційним обладнанням електроенергії на підставі укладеного з енергопостачальною компанією договору (пункт 3.4 Договору);

- утримувати площу, що надається для розміщення телекомунікаційного обладнання, в належному стані, чітко дотримуватись технічних, санітарних норм та правил протипожежної безпеки (пункт 4.1.9 Договору);

- забезпечувати розміщення та експлуатацію спеціальних телекомунікаційних мереж з дотриманням технічних норм, норм техніки безпеки, несправностей та аварійних ситуацій, за свій рахунок усувати всі дефекти, що виникли у процесі експлуатації телекомунікаційних мереж (пункт 4.1.13 Договору);

- повністю відшкодувати заподіяну шкоду, якщо така (дія чи бездіяльність) завдана з вини Сервітуарія, в місячний термін після складання відповідного акту представником Підприємства (пункт 4.1.15 Договору);

- приводити об'єкт в належний стан після закінчення встановлення, реконструкції, ремонту, переобладнання телекомунікаційної мережі (пункт 4.1.17 Договору).

В свою чергу, МКП «Основаніє» має право контролювати виконання провайдерами своїх зобов'язань та застосовувати заходи відповідного реагування, а саме:

- заявляти претензії щодо будь-яких пошкоджень чи збитків, завданих провайдером під час монтажу, демонтажу, догляду чи ремонту об'єкта розміщення та/чи телекомунікаційних мереж. У такому випадку провайдер у погоджений Сторонами термін на підставі складеного акту повинен повністю усунути завдану шкоду, а у випадку неможливості цього – відшкодувати вартість збитків (пункт 5.2.5 Договору);

- вимагати відшкодування в повному розмірі матеріальних збитків, завданих провайдером або третіми особами, залученими провайдером, внаслідок користування сервітутом з порушенням вимог, встановлених цим Договором (пункт 5.2.6 Договору);

- розірвати договір в односторонньому порядку у разі невиконання провайдером, зокрема пункту 4.1.13 цього Договору (пункт 5.2.8 Договору).

Таким чином, як свідчить із переліку зобов'язань операторів телекомунікацій, встановлених Договором, усі витрати з відновлення конструктивних елементів житлових будинків (у разі їх пошкодження внаслідок неналежної експлуатації та/або будівництва телекомунікаційних мереж) повинні відшкодуватись винною особою – провайдером.

Крім того, тариф на послугу з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, який покладено в основу Розрахунку, окрім витрат на поточний ремонт конструктивних елементів будинку, включає також витрати на послуги з: прибирання прибудинкової території, сходових клітин, дератизації, дезінфекції, обслуговування димоветканалів, систем диспетчеризації, систем протипожежної автоматики й димовидалення, поточного ремонту внутрішньо будинкових систем тепло-, водопостачання та водовідведення, підготовки житлових будинків до експлуатації в осінньо-зимовий період, освітлення місць загального користування, підвалів, підкачування води. Проте, за Договором МКП «Основаніє» не має перед провайдерами зобов'язань з виконання вищезазначених послуг.

Отже, враховані тарифи на послугу з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, не мають відношення до Послуги.

За таких підстав, визначення МКП «Основаніє», згідно з Розрахунком, ціни Послуги, виходячи з тарифу на послугу з утримання будинків і споруд за прибудинкових територій, не буде обґрунтовувати витрат цього підприємства з надання Послуги та не буде відповідати тим обмеженням, які воно зазнає у реалізації свого права на обтяжене сервітутом майно. Така ціна Послуги буде необґрунтованою.

За інформацією виконавчого комітету Ради (лист від 26.04.2016 № 05424/02-23/06) та МКП «Основаніє» (лист від 02.12.2015 № 15362/01-05), на теперішній час між операторами телекомунікаційних мереж та МКП «Основаніє» діють пролонговані договори сервітутів, укладені відповідно до рішень виконавчого комітету Ради від 31.08.2010 № 384 та від 21.04.2011 № 157 із змінами, внесеними рішенням від 26.05.2011 № 240.

Зазначене підтвердили суб'єкти господарювання (оператори зв'язку, Інтернет-провайдери, провайдери програмної послуги, інші оператори телекомунікацій), які розмістили на будинках, що обслуговуються МКП «Основаніє» у м. Запоріжжя, телекомунікаційні мережі для надання Послуги, зокрема ПАТ «ДАТАГРУП» (лист від 04.02.2016), ФОП Терещенко А.Т. (від 02.02.2016 б/н), ТОВ «Омега-груп» (від 04.02.2016 № 242), ТОВ ВКФ «Запоріжелектроснаб» (від 02.02.2016 б/н) та надали копії договорів встановлення сервітуту та платіжних доручень щодо сплати за Послугу.

Тобто, МКП «Основаніє» на теперішній час не застосовуються Порядок укладання договорів встановлення сервітуту з суб'єктами господарської діяльності, які надають телекомунікаційні послуги на об'єктах нерухомого майна на території міста Запоріжжя. Договір та Розрахунок, встановлені Рішенням № 54.

Проте, за умов визначення МКП «Основаніє» згідно з Розрахунком ціни сервітуту за використання житлових будинків комунальної власності територіальної громади м. Запоріжжя для надання послуги з забезпечення доступу до елементів інфраструктури житлових будинків та інших споруд для прокладання телекомунікаційних мереж, зазначене може призвести до порушення законодавства про захист економічної конкуренції з боку МКП «Основаніє» у вигляді зловживання монополюючим (домінуючим) становищем на ринку надання послуги з забезпечення доступу до елементів інфраструктури житлових будинків та інших споруд для прокладання телекомунікаційних мереж.

Застосування МКП «Основаніє» зазначеного Розрахунку ціни на Послугу призведе до ущемлення інтересів провайдерів, оскільки ці споживачі внаслідок необґрунтованого збільшення валових витрат змушені будуть підвищити абонентну плату на свої послуги або стримувати зростання абонентної плати на свої послуги.

Рада, затвердивши Рішенням від 23.04.2014 № 54 Розрахунок тарифу сервітуту, тим самим забезпечила можливість для вчинення МКП «Основаніє» порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» забороняються дії органів місцевого самоврядування, що полягають у створенні умов для вчинення суб'єктами господарювання порушень законодавства про захист економічної конкуренції.

За таких підстав, дії Запорізької міської ради, які полягають у затвердженні рішенням від 23.04.2014 № 54 «Про затвердження єдиного порядку укладання договорів встановлення

сервітуту з суб'єктами господарської діяльності, які надають телекомунікаційні послуги на об'єктах нерухомого майна на території міста Запоріжжя» розрахунку тарифу сервітуту, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 7 статті 50 та статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді вчинення дій органами місцевого самоврядування, що полягають у створенні умов для вчинення міським комунальним підприємством «Основа» порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку надання послуги з забезпечення доступу до елементів інфраструктури житлових будинків та інших споруд для прокладання телекомунікаційних мереж шляхом дій суб'єкта господарювання, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

На подання з попередніми висновками від № 03-72-спр по справі №03/61-15 виконавчий комітет Ради (лист від 08.06.2016 № 11869/02-20/06) повідомив, що у зв'язку з фактичним не застосуванням рішення Ради від 23.04.2014 № 54, планується підготувати проект рішення про його скасування.

Інші зауваження виконавчого комітету Ради, викладені у листі від 08.06.2016 № 11869/02-20/06, не стосуються суб'єктів ринку забезпечення доступу операторам телекомунікацій до елементів інфраструктури житлових будинків та інших споруд для прокладання та обслуговування телекомунікаційних мереж в межах м. Запоріжжя.

На підставі вищевикладеного, керуючись статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 (зі змінами), пунктами 31, 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року №5, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 14 березня 2013 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Запорізького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ВИРІШИЛА:

1. Визнати дії Запорізької міської ради, які полягають у затвердженні рішенням від 23.04.2014 № 54 «Про затвердження єдиного порядку укладання договорів встановлення сервітуту з суб'єктами господарської діяльності, які надають телекомунікаційні послуги на об'єктах нерухомого майна на території міста Запоріжжя» розрахунку тарифу сервітуту, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 7 статті 50, статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді вчинення дій органами місцевого самоврядування, що полягають у створенні умов для вчинення міським комунальним підприємством «Основа» порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку надання послуги з забезпечення доступу до елементів інфраструктури житлових будинків та інших споруд для прокладання телекомунікаційних мереж у м. Запоріжжя.

2. Зобов'язати Запорізьку міську раду (пр-т. Соборний, буд. 206, м. Запоріжжя, 69105; ідентифікаційний код 04053915) припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначене у пункті 1 рішення шляхом внесення змін до рішення від 23.04.2014 № 54 стосовно встановлення обґрунтованого Розрахунку тарифу сервітуту, яким встановлено порядок визначення ціни сервітуту за використання житлових будинків комунальної власності територіальної громади м. Запоріжжя для надання населенню

телекомунікаційних послуг (послуги з забезпечення доступу до елементів інфраструктури житлових будинків та інших споруд для прокладання телекомунікаційних мереж).

Термін виконання рішення - три місяця з дня його отримання.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова адміністративної колегії

О.М. Білий